

Forslag til tema for politisk kampanje 2020 - SAIH

Forslag nr: 1

A. Forslagsstiller

Navn på lokallag/organisasjon: SAIH Trondheim	
Kontaktperson: Rebekka Ringholm	E-postadresse: ringholmr@gmail.com

B. Forslaget

Tema (det er dette som velges på Årsmøtet):

Diskriminering på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk - utdanning som løsning

Bakgrunn (hvorfor fremmer du/dere dette tema, hvordan passer temaet inn med SAIHs visjon, og hvorfor bør SAIH jobbe med dette?):

De siste to årene har organisasjonen vår sagt klart og tydelig fra at utdanning skal være en rettighet og ikke en vare. Det å skape lik tilgang til høyere utdanning for alle er imidlertid ikke bare et spørsmål om økonomi. Diskriminering basert på seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk (SOGIE) hindrer også like muligheter, både i academia og i samfunnet generelt. Her kan universiteter spille en viktig rolle som motpol, både gjennom å jobbe for inkludering av LHBT+personer i institusjonene og gjennom forskning og undervisning knyttet til SOGIE-tematikk, som i flere kontekster blir sett på som kontroversielt eller umoralsk. I tillegg er studenter og studentorganisasjoner viktige stemmer mot diskriminering, og å jobbe for deres sivile og politiske rettigheter er også et ledd i å jobbe mot diskriminering på bakgrunn av SOGIE.

Selv om det har skjedd flere viktige fremskritt globalt når det kommer til LHBT+rettigheter de siste årene, er det fortsatt en lang vei å gå. I 72 land i verden er fortsatt kjærlighet mellom personer av samme kjønn forbudt, og hver dag blir mennesker forfulgt, trakassert og diskriminert på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk¹, blant annet i flere av SAIHs partnerland. Selv i land der likekjønnede forhold eller ekteskap ikke er grunnlovsstridig er LHBT+rettigheter skjøre for politiske svingninger, og diskriminering og grove menneskerettighetsbrudd er fortsatt et stort problem. Dette gir seg utslag på flere områder som er relevant for SAIHs arbeid, både når det gjelder akademisk frihet, studenters sivile og politiske rettigheter og i hvem som føler seg hjemme på universitetet. Med dette kampanjetemaet vil en kunne velge å fokusere på enten én eller flere av disse områdene.

¹ Foreningen FRI (2018):

<https://foreningenfri.no/om-oss/organisasjon/internasjonalt-arbeid/#1512607190376-5681903e-e1c9>

Akademisk frihet som motsvar til anti-likestilling

I flere land har man kunnet se en trend hvor anti-likestillingsretorikk brukes som et virkemiddel av politikere for å vinne oppslutning blant velgere på tvers av andre etablerte skillelinjer i politikken, for eksempel hos ulike religiøse grupper. LHBT+-personer blir karakterisert som å være en del av en “kjønnsideologi”, og fremstilles som en trussel mot den tradisjonelle familien og mot nasjonale verdier². Et eksempel er den nyvalgte høyrepopulistiske presidenten Jair Bolsonaro i Brasil, som siden innsettelsen i januar 2019 har jobbet med en lov som skal forby bruken av begrepene kjønn og seksuell orientering i klasserom³. I august 2018 besluttet Ungarns statsminister Viktor Órban at kjønnsstudier ikke lengre skal tilbys ved ungarske universiteter og at de to eksisterende studiene mister krediteringen, fordi “den ungarske regjeringen er av den klare oppfatning at folk er født enten som menn eller kvinner.”⁴ Å forske på og dokumentere SOGIE er i seg selv viktig for å kunne videreføre kunnskap om skeiv historie og kultur. Dette kan være meget viktig i et rettighetsperspektiv. Eksempelvis ser man at mangelen på kunnskap om SOGIE i flere afrikanske land har muliggjort et narrativ der homofili er knyttet til de vestlige kolonimaktene og blir sett på som uafrikansk. Dette har av flere statsledere blitt brukt som et argument for forbud av homofili i eget land. Tendensen som disse eksemplene er et uttrykk for er ikke bare urovekkende med tanke på direkte diskriminering av LHBT+personer og andre minoriteter. Den utgjør også en trussel mot akademisk frihet, og er dermed et anliggende for SAIH.

Brudd på studenters sivile og politiske rettigheter som følge av LHBT+aktivisme

Det skjer også brudd på studenters sivile og politiske rettigheter som følge av deres aktivisme og engasjement for LHBT+-rettigheter. I Indonesia ble nylig en studentdrevet nyhetsside stengt ned av universitetsledelsen for å ha publisert en kjærlighetshistorie som omhandlet to kvinner. Dette ser Human Rights Watch i sammenheng med anti-LHBT+holdninger fra myndighetenes side, hvor blant annet landets minister for høyere utdanning har uttalt at han ønsker å forby alle LHBT+grupper fra universitetscampusene⁵. I Tyrkia har guvernøren i hovedstaden Ankara siden november 2017 lagt ned forbud mot alle LHBTI+-arrangementer, med begrunnelse om at det utgjør en trussel mot offentlig sikkerhet. Studentorganisasjonen METU LGBTI+ Solidarity er en av få organisasjoner som aktivt har forsøkt å fortsette med arrangementer til tross for forbudet, men de møter stadig sanksjoner. Flere filmvisninger på campus har blitt sabotert ved at universitetsadministrasjonen kobler fra strømmen, og prideparaden deres i mai 2018 ble møtt med anti-terrorpoliti og disiplinærsak mot studentene som deltok på arrangementet. Fremtredende personer i organisasjonen har blitt satt i arrest i korte perioder, som en skremselstaktikk for å stoppe dem fra å utøve rettighetene sine⁶. Det burde være av interesse for SAIH å få bedre oversikt

² Paternotte, D. og Kuhar, R. (2018). Disentangling and Locating the “Global Right”: Anti-Gender Campaigns in Europe. *Politics and Governance* 6(3), s. 6–19. DOI: 10.17645/pag.v6i3.1557

³ Professor Benedicte Bull til Kilden genderresearch.no (2018) i podcasten *A threat to academic freedom is a threat to women's rights*. Hentet fra:

<http://kjonnsforskning.no/en/2018/11/threat-academic-freedom-threat-womens-rights>

⁴ Fra rapporten *Free to think 2018*, gitt ut av Scholars at Risk Academic Freedom Monitoring Project. Hentet fra: <https://www.scholarsatrisk.org/resources/free-to-think-2018/>

⁵ Human Rights Watch (2019). Indonesian University Censors Lesbian Love Story. Hentet fra: <https://www.hrw.org/news/2019/03/26/indonesian-university-censors-lesbian-love-story>

⁶ Human Rights Watch (2019). Turkey: End Ankara Ban on LGBTI Events. Hentet fra: <https://www.hrw.org/news/2019/02/14/turkey-end-ankara-ban-lgbti-events> Hu

over denne typen brudd på studenters ytrings- og forsamlingsfrihet, fordi konsekvensene er et utrygt og mindre inkluderende læringsmiljø for LGBT+studenter.

Inkluderende høyere utdanningsinstitusjoner

Ved å gjøre utdanningsinstitusjonene inkluderende og trygge kan academia være en viktig motpol til diskriminering på grunnlag av SOGIE. Her jobber blant annet SAIHs partner ADESPROC i Bolivia med å undervise studenter i seksuell orientering og kjønnsidentitet og for å gjøre offentlige og private universiteter i La Paz til trygge og ikke-diskriminerende steder for LHBT+-personer. Kunnskapsbygging og forskning inngår også i samarbeidet vårt med dem.⁷ SAIHs partner CEIMM skal i år starte arbeidet med å sette opp et monitoreringssystem for diskriminering av LHBT+-studenter på Atlanterhavskysten i Nicaragua. Når det kommer til situasjonen i Europa skriver den Europeiske studentunionen i en uttalelse at det er et behov for å gjøre høyere utdanningsinstitusjoner mer inkluderende for LHBT+personer, og at dette er et arbeid de ser det som sitt ansvar å bidra til⁸. Her kan man se på mulighetene for at SAIH samarbeider med andre europeiske studentorganisasjoner under kampanjen. I norsk sammenheng finnes det lite kartlegging av opplevelsen av å være LHBT+ i norske høyere utdanningsinstitusjoner, og det kan være interessant å undersøke hvorvidt læringsmiljøene oppleves som inkluderende og om undervisningen i tilstrekkelig grad tar opp tema knyttet til SOGIE, der dette er relevant.

Beskriv hvordan dette temaet henger sammen med SAIHs gjeldende visjon og strategier:

SAIH sine kjerneverdier slik de er definert i Prinsippprogrammet for 2017-2022 er solidaritet, likestilling, ikke-diskriminering og demokratisk deltakelse. Dette kampanjeforslaget vil være en måte å jobbe for disse verdiene knyttet opp mot SOGIE-tematikk.

Kampanjeforslaget kan, slik det fremgår i bakgrunnen for forslaget, knyttes opp til alle de tre tematiske satsingsområdene for kommunikasjonsarbeidet vårt i perioden 2018-2021:

1) Akademisk frihet

Akademisk frihet er studenters, akademikers og institusjoners rett til og ansvar for å oppsøke, undersøke og uttrykke kunnskap uten frykt for sanksjoner. I dette kampanjeforslaget vil det bety å beskytte den akademiske friheten til forskere, slik at de ikke opplever sanksjoner eller politisk styring av arbeidet sitt på tema knyttet til SOGIE.

2) Rettferdig høyere utdanning

Rettferdig høyere utdanning er ikke-diskriminerende og inkluderende, og i denne kampanjen vil vi kunne sette fokus på å gjøre høyere utdanningsinstitusjoner inkluderende for LHBT+-personer.

⁷ SAIH (2018). Styrker LHBT-rettigheter gjennom utdanning. Hentet fra:

<https://saih.no/artikkel/2018/1/styrker-lhbt-rettigheter-gjennom-utdanning>

⁸ ESU (2018). *Statement on the experiences and rights of LGBT+ students*. Hentet fra:

<https://www.esu-online.org/?policy=bm72-statement-experiences-rights-lgbt-students>

3) Internasjonal akademiker- og studentsolidaritet

Internasjonal solidaritet med studenter og akademikere som arbeider for å utfordre urettferdige strukturer i verden er grunnleggende for SAIH sitt arbeid. Aktivisme spiller en viktig rolle i rettighetsarbeid, og SAIH vil med denne kampanjen kunne støtte studentaktivister som jobber mot diskriminering på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Kampanjen er også i tråd med de fire målene for utviklingssamarbeidet vårt, og vil ha som mål å sikre at

Høyere utdanningsinstitusjoner er autonome og kritiske samfunnsaktører når det kommer til SOGIE, spesielt i land der myndighetenes praksis er diskriminerende

Akademisk frihet er beskyttet for akademikere og studenter som jobber med tematikk knyttet til SOGIE

Studenter og akademikere er organiserte og bidrar i den offentlige debatten mot diskriminerende lovgivning og politisk praksis knyttet til LHBT+rettigheter

Høyere utdanning er inkluderende og ikke-diskriminerende for LHBT+personer, både hva gjelder læringsmiljø og undervisning.

Dersom kampanjeutvalget velger å fokusere på brudd på LHBT+aktivisters sivile og politiske rettigheter vil det også være mulig å knytte kampanjearbeidet opp mot den nye Student Activist Academy-satsingen og monitorering av brudd på studenters rettigheter, ved å utgi en rapport på brudd på ytrings- og forsamlingsfriheten til enkeltstudenter og studentorganisasjoner som engasjerer seg for LHBT+rettigheter.

Et annet mål for kommunikasjonsstrategien for 2018-2021 er at partnerorganisasjonene skal være inkludert i SAIH sitt kommunikasjonsarbeid, og at norske studenter kjenner til situasjonen i disse landene. Denne kampanjen vil være en veldig god mulighet til å spre kunnskap om og engasjement for arbeidet til SAIHs partnere som jobber innenfor SOGIE-feltet, et arbeid som gjerne kan få en mer fremtredende plass i kommunikasjonsarbeidet vårt enn det har fått de siste årene.

Vedtatt/Avvist

Denne neste delen er valgfri. Her kan man komme med innspill til kampanjeutvalget som skal utarbeide kampanjen i 2019/2020. Dette er innspill til debatt på Årsmøtet og skal ikke regnes som en del av forslaget.

C. Kampanje

Forslag til tittel på en konkret politisk kampanje

Homofobi har en kur: Utdanning!⁹

⁹ Vil presisere at jeg vedkjenner at homofobi ikke nødvendigvis er et dekkende begrep for diskrimineringen som LHBT+personer opplever!

Forslag til politiske mål og handlingsalternativer (Hva ønsker vi å få gjennomslag for politisk, kortsiktige vs. langsiktige mål, hva er det politiske handlingsrommet, hvilke politiske prosesser har vi mulighet til å påvirke. Hvordan kan denne kampanjen gjøres relevant for Norge og norske beslutningstagere?):

Med utgangspunkt i at det overordnede formålet med kampanjen om å bruke utdanning og akademia som en virkemiddel i kampen mot diskriminering på bakgrunn av SOGIE, så kan man se for seg disse tre langsiktige målene for kampanjen:

1. Høyere utdanningsinstitusjoner er autonome og kritiske, og akademisk frihet for studenter og akademikere er ivaretatt, slik at forskning og undervisning knyttet til SOGIE kan spille en viktig rolle i opplysnings- og rettighetsarbeid, og på sikt føre til endring av diskriminerende praksis mot LHBT+personer, både fra statens og befolkningens side.
2. Studentaktivister som engasjerer seg for LHBT+rettigheter og mot diskriminerende politisk praksis er beskyttet, og informasjon om brudd på deres sivile og politiske rettigheter når ut til det internasjonale samfunnet og til studentaktivister i andre deler av verden, slik at en kan legge internasjonalt press på myndighetene som sanksjonerer aktivistene.
3. Høyere utdanningsinstitusjoner, både i Norge og internasjonalt, er inkluderende og ikke-diskriminerende for LHBT+personer, både hva gjelder læringsmiljø og undervisning. På den måten skaper vi bedre tilgang til høyere utdanning for LHBT+personer, og hindrer at mangelfull forståelse av SOGIE-tematikk reproduseres ut i yrkeslivet gjennom studieretningene.

Noen mer konkrete mål vi kan sette oss for å nå de langsiktige målene er:

- 1. SAIH blir ledende på monitorering av brudd på studenters rettigheter internasjonalt - inkludert brudd på LHBT+studentaktivisters rettigheter**
Som en del av satsninga på Student Activist Academy bør vi kartlegge brudd på studenter sivile og politiske rettigheter som skjer som følge av deres aktivisme for LHBT+rettigheter, fordi deres aktivisme er et viktig ledd i arbeidet mot diskriminering på bakgrunn av SOGIE.
- 2. Styrke kompetanse om LHBTI+-tematikk i norsk høyere utdanning**
En del av dette arbeidet kan potensielt være å undersøke muligheten for at Foreningen FRIs arbeid med rosa kompetanse kan få en plass i høyere utdanning i studieretninger der det er et behov for det. Her kan man også samarbeide med relevante medlemsorganisasjoner av SAIH for å kartlegge om det er et behov for mer tematisering av SOGIE i de respektive utdanningene de tilhører (for eksempel Pedagogstudentene/Utdanningsforbundet og lærerutdanning).
- 3. Norske myndigheter skal føre en utenrikspolitikk mot diskriminering av LHBT+personer**
Grunnlovsendringer som avkriminaliserer LHBT+personer er svært sentralt her, og Norge bør være en tydelig stemme i dette arbeidet. I relevante fora bør også problematikken med innskrenking av LHBT+studentaktivisters politiske og sivile rettigheter tas opp, samt utfordringer knyttet til akademisk frihet.

4. Norske høyere utdanningsinstitusjoner og forskningsmiljøer viser tydelig solidaritet med akademikere og studenter som får sin akademiske frihet innskrenket som følge av anti-liestillingsholdninger hos myndighetene

Hvordan man best kan vise denne solidariteten i praksis er noe som må kartlegges nærmere av kampanjeutvalget, men målet vil være å finne virkemidler og tiltak som sikrer at kunnskap om SOGIE ivaretas og videreutvikles, så man ikke skaper rom for politiske narrativ som fører til diskriminering av LHBT+personer.

Forslag til informasjonsmål og handlingsalternativer (Hva skal hovedbudskapet være? Hva er det SAIH ønsker å kommunisere ut gjennom denne kampanjen?):

1. Alle skal ha lik tilgang til høyere utdanning, uavhengig av seksuell orientering, kjønnsidentitet eller -uttrykk. I dag ser vi flere hindre for dette, både gjennom brudd på akademisk frihet, brudd på LHBT+aktivisters sivile og politiske rettigheter og gjennom manglende inkludering i universitetene.
2. Akademia har et viktig ansvar i kampen mot diskriminering og hatkriminalitet, og forskning og utdanning spiller en nøkkelrolle - særlig i stater der LHBT+rettigheter er manglende eller i tilbakegang.

Hvem ønsker vi å nå, og hvorfor? (Bred målgruppe og smal målgruppe, hvem ønsker vi å nå politisk og hvilke grupper med informasjon):

Bred målgruppe som vi ønsker å nå med informasjon:

Studenter og akademikere

Den generelle norske befolkningen

Smal målgruppe som vi ønsker å mobilisere til politisk handling:

Universitets- og høyskoleledelse: Ta et tydelig standpunkt mot brudd på akademisk frihet på SOGIE-feltet, arbeide frem gode løsninger for hvordan man kan støtte dem i praksis

Norske politikere og beslutningstakere: Jobbe bredt for LHBT+personers rettigheter, og legg press på myndigheter som sanksjonerer og kriminaliserer LHBT+studentaktivister for deres rettighetsarbeid.

Forslag til aktiviteter og tiltak under kampanjeuka og ellers i kampanjen:

Dette vil selvfølgelig være opp til kampanjeutvalget, og delvis bestemmes av hvilke prioriteringer man ønsker å gjøre i de politiske kampanjemålene.

1. Kreativ kampanje for å spre kunnskap og skape engasjement

- Humor som virkemiddel på sosiale medier

En mulig vinkling for den kreative kampanjen kan være å spille videre på den foreslåtte kampanjetittelen, *Homofobi har en kur: Utdanning* (som er hentet fra SAIHs parole i Prideparaden) og lage en humorkampanje hvor vi presenterer kampanjemålene våre som "kurer" for å bli kvitt homofobi og all diskriminering på

bakgrunn av SOGIE, for å sparke oppover mot anti-homofilkampanjene som føres av mange stater, regjeringer og religiøse grupper.

- **Kampanjelansering med mangfoldsfeiring/solidaritetsfest**

For å sette fokus på viktigheten av inkluderende høyere utdanningsinstitusjoner og for å nå ut til den brede studentmassen med kampanjen kan lokallagene arrangere fest med politisk innhold på lanseringsdagen for kampanjen, enten på campus eller andre studentlokaler, med info om kampanjen, handlingsalternativer for fremmøtte som vil engasjere seg og feiring av mangfold. Dette kan også gjøres i samarbeid med lokale LHBT+organisasjoner, studentdemokratiene og andre relevante aktører.

- **Filmvisning med relevante spillefilmer eller dokumentarer**

Her kan kampanjeutvalget planlegge i god tid i forveien og ta kontakt med norske filmfestivaler for å få til et samarbeid om rettigheter til å vise relevante filmer de har på sine programmer (for eksempel Bergen Internasjonale Filmfestival, Tromsø Internasjonale Filmfestival, Kosmorama i Trondheim, Amandus i Lillehammer, HUMAN i Oslo med flere).

- **Parole og/eller arrangement under Pride i ulike norske byer**

Gjennom året arrangeres det Pride i flere norske byer og tettsteder, og her er det naturlig at SAIH deltar. Lokallagene kan søke om å få plass i Prideparaden, eller også ta kontakt med arrangørene og høre om det er mulig å delta med et seminar om våre partneres arbeid på SOGIE-feltet som en del av det offisielle Prideprogrammet. Dette kan fungere som en fin oppvarming til kampanjeukene, og være en god måte å nå ut til den generelle befolkningen med informasjon om ståa for LHBT+rettigheter i våre partnerland. Eventuelt kan man også vurdere om man vi markere det hvis våre partnerorganisasjoner feirer Pride i sine land.

- **Fotoutstilling, konsert eller andre kreative uttrykk knyttet til temaet**

2. Sette fokus på situasjonen for LHBT+studenter og -aktivister internasjonalt, og om situasjonen for akademisk frihet hos forskere som jobber på tema knyttet til SOGIE

- Utgi rapport om:

i) Brudd på LHBT+aktivisters sivile og politiske rettigheter og knytte arbeidet opp mot monitoreringen i Student Activist Academy-satsinga eller ii) Opplevelsen av å være LHBT+student i høyere utdanning, med våre partnerland og Norge som caser.

- Lage videosnutter eller annen kampanjeinformasjon der SAIHs partnere på SOGIE-feltet forteller om sitt arbeid (forutsatt at det ikke utgjør en sikkerhetsrisiko for de involverte)

- SAIH har flere partnere som jobber med tematikk knyttet til SOGIE, og for å spre kunnskap og engasjement om deres arbeid kan det være aktuelt å invitere representanter derfra til Norge i kampanjeperioden, slik at de kan dele av sin kompetanse og erfaring.

- Arrangere seminarer på situasjonen for LHBT+studenter og -aktivister internasjonalt

- Lage arrangementer og seminarer spesielt myntet på akademikere, som omhandler situasjonen for akademisk frihet hos forskere som jobber på tema knyttet til SOGIE

3. Kartlegge hvilke behov som finnes for inkludering ved norske høyere utdanningsinstitusjoner

- Her kan man alliere seg med relevante organisasjoner og medlemsorganisasjoner i SAIH lokalt for å se på hvilke mulige tiltak som trengs i de ulike studieretningene.

Hvilke ressurser har SAIH lokalt og sentralt til å gjennomføre de foreslåtte aktivitetene?

Lokalt:

For å gjennomføre den politiske kampanjen lokalt vil lokallagene være svært viktige, som i alt av SAIHs infopolitiske arbeid. Denne kampanjen gir også gode muligheter til å samarbeide med lokallag av andre SAIH-medlemsorganisasjoner (se liste i neste punkt), samt lokale LHBT+nettverk tilknyttet utdanningsinstitusjonene.

Sentralt:

Partnerorganisasjonene våre som jobber med SOGIE-feltet vil være viktige ressurser i prosessen med å skape kampanjen, og her er SAIHs programrådgivere viktige nøkler, fordi de har god innsikt i og forståelse av problemstillingene som partnerne våre står overfor. Det vil også kunne være aktuelt å knytte arbeidet opp mot monitoreringen av studenters rettigheter i Student Activist Academy.

Hvem kan det være interessant å samarbeide med?

1. Våre partnerorganisasjoner på SOGIE-feltet
2. Lokale og nasjonale LHBT+organisasjoner (Skeiv verden, Skeiv Ungdom, Fri med flere)
3. Skeivt arkiv ved Universitet i Bergen
4. NSO og de lokale studentdemokratiene
5. European Student Union
6. Pedagogstudentene
7. Utdanningsforbundet
8. Forskerforbundet og andre medlemsorganisasjoner med interesse for akademisk frihet